

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการกับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ สรุปสาระสำคัญและผลการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ กับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 การกำหนดประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตมัธยมศึกษาเขตที่ 17 ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเบญจมาชุกติ โรงเรียนศรียานุสรณ์ โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ และโรงเรียนบางกะจะ จำนวน 14 ห้องเรียน รวม 665 คน

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเบญจมาชุกติ จังหวัดจันทบุรี 2 ห้องเรียน 60 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการ เลือกแบบเจาะจง จากนั้นจับสลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้ดังนี้

1.2.1 กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 30 คน ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ

1.2.2 กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/8 จำนวน 30 คน ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ จำนวน 8 แผน (แผนละ 2 ชั่วโมง) 4 หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบปกติ จำนวน 8 แผน (แผนละ 2 ชั่วโมง) 4 หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนถึงกระบวนการเรียน บทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน และวิธีประเมินผลของการทดลองในครั้งนี้

3.2 ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง

3.3 ผู้วิจัยสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 8 แผน 16 ชั่วโมง

3.4 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

3.5 นำผลการทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของ กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

4.3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยก่อนเรียน และหลังเรียนของ กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติโดยการทดสอบ ค่าที่ (t-test) แบบ Dependent

4.4 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยหลังเรียน ระหว่างกลุ่ม ทดลองที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ กับกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ ปกติ โดยการทดสอบค่าที่ (t-test) แบบ Independent

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ กับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ” ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยหลังเรียนของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการกับ วิธีการสอนอ่านแบบปกติครั้งนี้ พบว่า

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนอ่าน ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความเข้าใจ ในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะเด่น

ของกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ซึ่งลักษณะเด่นของกระบวนการสอนอ่านมีดังนี้

1. กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เลือกหนังสือตามความสนใจ ซึ่งความสนใจนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของการเรียนรู้ที่ของนักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยมกล่าวว่า นักเรียนจะเรียนรู้ก็ต่อเมื่อ บทเรียนนั้นเป็นสิ่งที่นักเรียนสนใจและต้องการเรียนรู้(สุรางค์ โค้วตระกูล. 2541 : 33) และกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการได้กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละขั้นอย่างชัดเจน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมซึ่งการปฏิบัติหรือฝึกฝนบ่อยๆ ผู้เรียนก็จะเกิดการเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับกฎการฝึกหัดของธอร์นไคล์ ที่ว่า การทำซ้ำๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2535 : 37) และกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตอบสนองต่อการอ่านอย่างอิสระ เช่น การเล่าเรื่อง การวาดภาพ การแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความกล้าแสดงออก ความสามารถในการปฏิบัติงาน กระบวนการกลุ่ม ความรับผิดชอบ เป็นต้น

2. กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการยึดหลักทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language Approach) ที่เน้นความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากกว่าการเรียนรู้เรื่องคำศัพท์ เน้นการสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมายที่หลากหลาย และยังเน้นการจัดสื่อการสอนที่หลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน กูดแมน (Goodman. 2005 : 5 - 7) การสอนอ่านแบบปฏิบัติการ เป็นการสอนภาษาแบบธรรมชาติ จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภัทรา คงเรือง (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการใช้กิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่เอื้อต่อการอ่านของกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการเป็นลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งที่น่าจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน เนื่องจากการสอนที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการจัดสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบระเบียบ สอดคล้องกับการศึกษาของเอ็มเมอร์ (Emmer. 2001 : 103 - 112) พบว่า การจัดห้องเรียนที่ดีมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน การเน้นการจัดสภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน โดยมีจัดมุมหนังสือที่มีหนังสือมากเพียงพอกับจำนวนของนักเรียนและมีหนังสือที่หลากหลายประเภทให้นักเรียนได้เลือกอ่านทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสอ่าน

และมีปฏิสัมพันธ์กับหนังสือตลอดเวลาจึงส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านได้อย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการครั้งนี้ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แอทเวล (Atwell. 1987 : 42) ที่ศึกษาการสอนอ่านตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการกับนักเรียน เกรด 8 ซึ่งมีนักเรียนศึกษาพิเศษรวมอยู่ด้วย 8 คน ใช้เวลาการสอน 1 ปีการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์จากการทำแบบทดสอบมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มทดลองอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 72 และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุมอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 54 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวัฒน์ รัตนา (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการตามแนวคิดของคอมส์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการตามแนวคิดของคอมส์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการตามแนวคิดของคอมส์ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนูรี สุขเจริญ (2548 : 83) ที่ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูสอนภาษาไทยควรจะได้้นำกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการนี้ไปใช้ในการสอนอ่านวรรณกรรมต่าง ๆ เนื่องจากการสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน เพราะการพูดเล่าเรื่องและการเขียนเล่าเรื่องได้นั้นแสดงว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น

1.2 ควรปรับเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละวัยและแต่ละระดับความสามารถ

1.3 หนังสือที่นำมาให้นักเรียนอ่านควรจัดให้มีหลายประเภท และให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อให้มีความหลากหลายและในการสร้างประสบการณ์การอ่านของนักเรียนปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนด้วย

1.4 ผู้สอนควรจัดทำตารางบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมตอบสนองต่อการอ่าน ครูควรตรวจสอบการทำกิจกรรมของนักเรียน เมื่อพบว่านักเรียนทำกิจกรรมเดียวซ้ำๆ ควรให้คำแนะนำและช่วยเหลือเปลี่ยนรูปแบบการทำกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ที่มีต่อความเข้าใจการอ่านกับการสอนวิธีอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสอนด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ

2.3 ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการว่าผู้เรียนจะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด